

מבחן 1 ב' עד ח' תשרי

חפץ חיים
מתחילת הספר עד פתיחה 'ומפני גודל הרעות'
אהבת חסד
מתחילת ההקדמה עד פתיחה 'בשמות'

חפץ חיים

מה פירוש הפסוק "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם"?
א' שהקב"ה מלך כשישראל מאוחדים ולא אגודות.
ב' שכבוד המלכות הוא 'ברוב עם הדרת מלך'.
ג' שלעתיד לבוא יקומו לתחייה כל צדיקי הדורות וימליכו את הקב"ה.
אדם הרגיל לדבר לשון הרע ומדבר גם דיבורים של קודש, מה נעשה עם דיבוריו?
א' הלשון הרע גורם שדיבורי הקודש שלו לא יעלו למעלה.
ב' דיבורי הקודש אינם נפגמים, מפני שמירה טובה מרובה.
ג' הוא נעשה על שדיבר דברי קודש בפה טמא.

מדוע אמר הנחש "אף כי אמר אלוקים לא מנעו מכל עץ הגן"?
א' להוכיח להם שודאי מותר לאכול מעץ הגדע.
ב' לראות להם שא"ל לוקים את מצות השם.
ג' לפתוח אותם בדיבור כדי שיוכל לפתוחם, ומזה רואים שאין לדבר עם שדים.

מדוע ההלכות בבספר חפץ חיים נקראות "מקור החיים"?
א' מפני שהחיות בלשון הרע מביאה חיים לאדם, כדכתיב מי האיש החפץ חיים וכו' נצור לשונך מרע.
ב' כי הדיבור שבאדם יוצא נפש החיה אשר בו.
ג' כיון שהחיות מלשונו"ר נוגעת לאדם בכל רגע מחייו.

באר מים חיים

מדוע טאט הלשון עולה על שאר העונות הגורמים לאריות הגלות?

א' כיון שהוא היה הסיבה לגלות בחטא המוגלים ובחורבן בית שני, וכן היה הסיבה לעבודת פרך במצרים.
ב' כיון שהוא גורם לסילוק שכינה, וגם מי שהוא בכלל איור מכה רעה בסתר אין תחול עליו ברכת השם.
ג' שתי התשובות נכונות.

כמה שנים נגזר גלות על ישראל?
א' אין ידוע.
ב' אלף שנים, אבל העונות מעקבות את הגאולה.
ג' לא נקבע זמן, אלא הכל תלוי בזכות של ישראל.

אלו טעויות גורמות שחטא לשון הרע נעשה כהפקד?

א' שלא יודעים שלשון הרע הוא גם על אמת, או שחושבים שא"ל להמנע מחטא זה.
ב' שמוצאים היתרים שונים למה מותר לדבר דיבור זה, בגלל שלא יודעים את פרטי הדינים.
ג' שתי התשובות נכונות.

מדוע אין להמנע מלימוד הלכות לשון הרע משום 'מוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מודיעים'?
א' בדבר המפורש בתורה לא נאמר כלל זה.
ב' שמה שהתורה חז"ל כתבו ידים אלו מנואר שהאדם יכול להמנע מלשון הרע.
ג' שתי התשובות נכונות.

אהבת חסד

מידת החסד מועילה לכפר עוונותיו של אדם מנו...
א' תפילה.
ב' בית המוקדש.
ג' יסורים.

מדוע ענין החסד רפוי אצל האדם?
א' מפני חסרון ידיעת פרטי מידה זו.
ב' מפני חסרון ידיעת גודל מעלתה.
ג' שתי התשובות נכונות.

היכן מצינו שהתורה תחילה גמילות חסדים?

א' שבריאית העולם שנכתבה בתחילת התורה היא כדי שהנבראים יוכלו לקבל השפעת טובו וחסדו של הקב"ה.
ב' דכתיב "ויבן ד' אלוקים את הצלע וביאה אל האדם" וכל השריו בלא אשה שריו בלא טובה.
ג' דכתיב "ויעש ד' אלוקים לאדם ולאשתו תכנות עור וכלבשים".

האם בעשית חסד מקיימים מצוה דאורייתא של 'ואהבת לרעך כמוך'?

א' כן.
ב' לא.
ג' חסד לחיים כן, אבל חסד למותים לא.

האם האדם צריך להתפלל על טובת אלו שהולכים בדרך לא טובה?

א' כן.
ב' לא, ועל זה נאמר "לעיסתו לרשע וימות".
ג' עליי להתפלל שאם ילכו בדרך טובה הקב"ה יסייע להם.

מה הכונה במה שכתוב "ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלוקים את יצחק בנו"?

א' שהברכות שנתברך אברהם עברו על יצחק.
ב' שבירך אותו הקב"ה שיזכה להיות גומל חסדים כמו אברהם.
ג' שניתנו תנאים אבליים.

מהיכן למד החפץ חיים שצריך כל אחד להחיות אנשים ולכלכלם כפי כוחו?

א' ממה שיוסף נתן לאחיו צידה לדרך.
ב' ממה שיוסף ביקש מושר המשפיקם להוכיחו לפני פרעה.
ג' ממה שיוסף כלכל את מצרים בשנות הרעב.

חפץ חיים

מדוע הזהירה התורה במפורש מלשון הרע יותר מאשר על שאר מידות רעות?
א' מפני שדווקא לשון הרע משחית את תואר הנפש.
ב' מפני גודל הרעות שיש בלשון הרע, והוא גורם לעבור על רוב האיסורים שבין אדם לחבירו.
ג' מפני שהאדם יכול לעבור לאו זה פעמים רבות ביום אחד.

מה יותר חמור, לשון הרע או רכילות?
א' לשון הרע.
ב' רכילות.
ג' שניהם שווים.

האם המספר לשון הרע בפני כמה אנשים עונו חמור יותר?

א' לא.
ב' כן, מפני שעובר בכל אחד על לפני עור.
ג' כן, מפני שחבירו מתגנה יותר, אבל בענין לפני עור אין חילוק.

מתי המספר לשון הרע עובר על "לא תונו איש את עמיתו"?

א' ב' כן, מפני בין שלא בפניו.
ב' רק אם מנגנו בפניו ויש עם עוד אנשים.
ג' גם אם מנגנו בפניו ואין עם עוד אנשים.

באר מים חיים

האם המספר אלו המקבל לשון הרע על אמת עוברים ב"לא תשא שמע שוא"?

א' כן.
ב' לא.
ג' המספר עובר והמקבל אינו עובר.

האם המספר רכילות עובר על "השמר לך מן תשבת את ד' אלוקים"?

א' עובר.
ב' אינו עובר.
ג' צריך עיון.

דבר המותר מן הדין והרואים חושבים שזה אסור, האם יש בדבר איסור חילול השם?
א' כן.
ב' לא.
ג' ראוי לפרוש גם באופן זה, אבל מדינא אין איסור.

איזה דבר הוא בכלל "לא תנו איש את עמיתו"?

א' אדם שנשאל שאלה ואומר לחבירו להשיב, והוא יודע שתבירו לא ידוע.
ב' המקבל לשון הרע.
ג' שתי התשובות נכונות.

מבחן 2 ט' עד ט"ו תשרי

חפץ חיים
פתיחה ומפני גודל הרעות עד לאוין י"ד
אהבת חסד
פתיחה 'ובשמות' עד סוף הפתיחה

אהבת חסד

בזכות מה זכה יוסף שמשח רבינו לקח את עצמותיו לארץ ישראל?
א' מפני שטרח בקבורת יעקב.
ב' מפני שלא ערער על מה שרחל אמו לא נקברה במערת המכפלה.
ג' מפני שלא זכה להיות בארץ ישראל בכל השנים שנמכר לעבד.

מה כוונת התורה בפסוק "וללכת בדרכיו כל הימים"?

א' שעד יום מותו יעסוק האדם בחסד.
ב' שלא יסתפק האדם לעשות חסד פעם בודדת או בשבוע.

ג' שבכל הדורות יהיו אנשים שיצטרכו לעשות איתם חסד, דכתיב "כי לא יחדל אביון מקרב הארץ".

מה האדם צריך לעשות כאשר אחד מבקש ממנו הלואה והלה נמנע בעבר מלהשיב לו?

א' למוחות הדבר מליבו אבל אינו חייב להלוותו.
ב' חייב להלוותו ואינו חייב למוחות הדבר מליבו.
ג' חייב להלוותו בלב שלם ולמוחות הדבר מליבו.

מה נכלל במצות "והלכת בדרכיו"?

א' להיות רחום וחנון בלבד.
ב' לילך במידותיו של הקב"ה שהם כולם רק לטוב.
ג' לקיים את כל המצוות.

האם הנמנע מלהשיב לחבירו בלי סיבה עובר על "והלכת בדרכיו"?

א' עובר.
ב' אינו עובר.
ג' מחלוקת.

מה כוונת הפסוק "וכי ימוך אחיך וכו' והחזקת בו וכו' "?

א' לתת עזקה לעני.
ב' להחזיק אדם שניה עני כדי שלא יצטרך לבריות.
ג' לננות דווקא בחנות של ישראל כדי שלא יפסיד את אמונתו.

מדוע כתוב "אם כסף תלוה את עמי" למרות שזה חיוב?

א' כיון שמי שאין לו אינו מחויב.
ב' בגלל שהאדם יכול לפטור עצמו ע"י עשית חסדים אחרים.
ג' בגלל שהמשקל הפסוק "אל תלה לו כנושה" שייך רק בישראל.

חפץ חיים

על מי נאמר שאין לו חלק לעולם הבא?
א' המלכין פני חבירו ודוקא בפני רבים.
ב' כל המבייש את חבירו, אפילו בינו לבין עצמו, שלא במקום תוכחה.
ג' כל המבייש את חבירו אפילו בינו לבין עצמו, ואפילו במקום תוכחה.

כיצד מקיימים מצוה "זכור את אשר עשה ד' אלוקים למרים"?

א' זכירה בפה המיד.
ב' זכירה בלב כשצריך לעורר עצמו.
ג' פעם בשנה כשקוראים בתורה את מעשה מרים.

היכן מצינו בתורה שצריך האדם לחפות על גנות חבירו (חפץ חיים בעשין)?

א' במה שישם ויפת כסו את נח אביהם.
ב' במה שיוסף נענש על שסיפר את גנות אחיו לאביו.
ג' בכך שמשח רבינו נענש על שאמר "והם לא יאמינו לי".

מתי המדבר לשון הרע בבית הכנסת אינו עובר על "ומקדשי תירא"?

א' אם עשו תנאי שיוכלו להתשמע בו שימוש חולין.
ב' תלמידי חכמים שמותר להם לאכול ולשתות כדי שלא יתבטלו מלימודם.
ג' בכל אופן עובר.

באר מים חיים

האם המלמד יתום תורה או אומנות מותר לו לצערם בשביל שילכו בדרך ישרה?
א' מותר כפי שונה בכל תלמידיו.
ב' מותר, אבל יתהג בהם כבוד ורחמים.
ג' אסור בכל אופן.

איזה צרעת באה בעוון לשון הרע?
א' רק צרעת הגוף, כפי שהיה אצל מרים.
ב' גם צרעת בתיים.
ג' צרעת הגוף או הגדים, אבל לא נגעי בתיים.

באיזה אופן עוברים בלשון הרע על "ואהבת לרעך כמוך"?

א' רק בפני מי שמספיק עליו.
ב' גם בלשון בפניו.
ג' רק ממצויא שם ער.

האם שייך שהמקבל לשון הרע יעבור על "וחי אחיך עמך"?

א' כן.
ב' לא.
ג' בדבר שהוא שרן קר, ובדבר שהוא אמת לא.

מבחן 3 ט"ז עד כ"ב תשרי

חפץ חיים
לאוין י"ד עד עשין י"א
אהבת חסד
מתחילת חלק ב' עד פרק ג' וכן איתא בזוהר'

אהבת חסד

האם הימנעות מעשית צדקה וחסד כפי עושרו היא סיבה להפסיד ממונו?
א' לא.
ב' יפסיד אותו ממון שהיה צריך לתת.
ג' ממונו יהיה כלה והולך בגלל זה.

מה מרויח מי שיש לו אהבה למידת החסד?

א' שהוא שמוח כאשר מודמן לו לעשות חסד ונעשה אותו בשלימות.
ב' שהוא עושה את זה בצורה שהמקבל לא מתבייש, וגם מזרז אחרים לעשות חסד.
ג' שתי התשובות נכונות.

מה הכונה כי באור פניך נתת לנו ד' אלוקים תורת חיים?

א' שהתורה מלמדת את האדם איך לחיות.
ב' שקיום העולם תלוי בתורה.
ג' שהתורה מלמדת כיצד להחיות את המסכנים.

איזה דבר כתב הח"ח שישאל ראו במעמד הר סיני?

א' ששמירת השבת שקולה כנגד כל המצוות.
ב' שצריך לרדוף ולאורה את מידת החסד.
ג' שילל קיום התורה לא יכנסו לארץ ישראל.

מדוע התורה מפרטת בכמה מקומות שצריך להתחזק בעשית חסד?
א' מפני שהעולם לא יכול להתקיים בלי חסד, מפני שרובה אנשים וברובה הדומניות נצרכים לעזרה.

ב' מפני שבלי שיתדבק האדם במידת החסד אין יזכה להאדם להתדבק בד' בעולם הבא.
ג' שתי התשובות נכונות.

האם מצוות הלואה והכנסת אורחים שייכים גם בעשירים?

א' כן.
ב' מצות הלואה כן והכנסת אורחים לא.
ג' מצות הכנסת אורחים כן והלואה לא.

מה הכונה שהקב"ה לוקח שוחד לדון את האדם?

א' שאם האדם מתנהג בחסד ורחמים גם הקב"ה דן אותו בחסד ורחמים.
ב' עשית השוחד נקרא שוחד אפילו בלי שיעשה חסד, כיון שלפי מידת הדין השוחד לא מועילה.
ג' שתי התשובות נכונות.

מבחן 4 כ"ג עד כ"ט תשרי

חפץ חיים עשין י"א עד סוף כלל א' אהבת חסד

חלק ב' פרק ג' וכן איתא בזוהר' עד פרק ה' וגם מצוה זו'

אהבת חסד

מה קורה למי שדרוך לא לוותר כלום
וזהו?
א' הוא מנביר עליו את מידת הדין.
ב' אנשים לא יוותרו לו.
ג' יפסיד כל ממונו.

כיצד מבאר הח"ח בחלק ב' פרק ג' מדוע
הקב"ה יזיר את האדם כ"כ לאחור במידת
החסד?
א' מפני שאין קץ לנתן שכר מצוה זו.
ב' מפני שמצוה זו נותנת לאדם הצלחה גם
בעולם הזה.
ג' מפני שע"י מצוה זו דנים את האדם למעלה
במידת הרחמים ויבא זכאי בדינו.

כמה דורות אחריו עומדת לאדם מידת
הצדקה ומידת החסד?
א' ג' דורות.
ב' עד סוף כל הדורות.
ג' הצדקה ג' דורות והחסד עד סוף כל הדורות.

במה מי שעוסק בתורה לבד דומה למי
שאין לו אלוה?
א' שאם עוסק בתורה ולא בחסד אין לו מה שיגן
עליו.
ב' מדובר בלומד שלא ע"מ לקיים, שאין עליו
עול יראת שמים.
ג' שהעוסק בתורה בזמן שיש לו מצוה עוברת,
לא יקבל שכר על התורה שלו.

מתי זוכה האדם יותר לרחמים בדין,
כשהקב"ה דן לבדו או כשבי"ד של מעלה
דנים?
א' כשהקב"ה דן בעצמו.
ב' כשבי"ד של מעלה דנים.
ג' אם בבית דין של מעלה יש מלאכי רחמים
עדיף שהם ידונו.

האם הקב"ה משלם לאדם שכר כאילו
עשה המצוה בכוונה, או רק על הבחירה?
א' הקב"ה משלם כאילו כל המעשה שלו.
ב' רק על הבחירה.

ג' תלוי אם האדם התאמץ מאוד כאשר עשה את
המצוה.

מה הטעם שמפתחות פרנסה וילדת
ותחית המתים לא נמסרו לשליח?
א' מפני שהקב"ה נותן ברחבות.

כמה חייב האדם להפסיד כדי לא לעבור כל
איסור דרבנן?
א' עד חומש.

ב' אם יהיה עליו איבה אסור, אבל א"צ להפסיד כל
ממונו.
ג' אפילו יפסיד כל ממונו או שיהיה עליו איבה
אסור.

מבחן 5 ל' תשרי עד ו' חשוון

חפץ חיים הלכות לשון הרע כלל ב' אהבת חסד

חלק ב' פרק ה' וגם מצוה זו' עד פרק ח' ויש עוד'

אהבת חסד

אלו שני דברים מנה החפץ חיים שהיצר
מתגבר בהם על האדם?
א' שלא יעשה חסד, ואם יעשה שיעשה לא
בשמוחה ולא בשלימות.
ב' שמטריד שכלי בהבליים, ומרגיל אבריו
לעשות נגד רצון השם.
ג' שלא לעסוק בתורה וחסד.

מי זוכה לבנים בעלי חכמה עושר
ואגדה?
א' הרגיל בתמיידות בעשית חסד.
ב' כל אדם שעושה חסד.
ג' המלמד בן חבירו תורה.

מה הפירוש "מלוה ד' חונן דל"?
א' שהחונן את הדל כאילו הוא מלוה לקב"ה
כביכול.
ב' שהחונן את הדל הקב"ה פורע לו את מה
שנתן לו.
ג' שהחונן את הדל הקב"ה פורע לו את כל
חובותיו.

מי זוכה לשבת בישיבה של מעלה בין
החכמים?
א' כל הגומל חסד.
ב' מי שדואג שתלמיד חכם יוכל להתפרנס.
ג' מי שבעולם הזה מתאבק בעפר רגלי
חכמים.

האם הנמנע מצדקה וחסד נענש
בגיהנום או שרק מפסיד את המצוה?
א' יורד לגיהנום.
ב' מפסיד שכר המצוה לנצח נצחים.
ג' במניעת הצדקה יורש גיהנום, ובמניעת חסד
מפסיד את המצוה.

כיצד מבאר הח"ח (אהבת חסד חלק ב'
סוף פרק ז') מדוע הכופר בגמילות
חסדים כאילו כופר בעיקר?
א' מפני שהוא חושב שיפסיד מכוונו וממונו
על ידי זה, וזה לא נכון.
ב' מפני שכל בריאת העולם היא כדי שהקב"ה
יתחסד עם הברואים.
ג' מפני שכל הכופר בטובתו של חבירו כאילו
כופר בטובתו של מקום.

האם יש מצוה הלואה באופן שיש חשש
שלא יחזיר?
א' אם השיעור קטן שמחוייב בו מצד מצות
צדקה או מצד "והחזקת ביו" צריך להלוות.
ב' בכל אופן אין צריך להלוות.
ג' בכל אופן צריך להלוות.

חפץ חיים

מדוע הקב"ה הזהיר את האדם להתרחק
מלשון הרע?
א' מפני שהוא מביא את האדם למריבות.
ב' מפני שהוא גלגל לגרום לשפיכות דמים.
ג' שתי התשובות נכונות.

אלו רעות עצומות נגרמו ע"י לשון הרע?
א' חטא הנחש וירדת ישראל למצרים וחטא
המרגלים.
ב' חטא העגל והתפלות מלכות ישראל ממלכות
יהודה בימי רחבעם.
ג' שתי התשובות נכונות.

באיזה אופן אסור לאדם להסכים לסיפור לשון
הרע שאינו נכון?
א' כאשר לא יסתכן או יתבייש על ידי זה.
ב' אפילו אם הוא מתבייש על ידי זה, ובלבד שאינו
מסתכן.
ג' אפילו אם הוא מתבייש או מסתכן על ידי זה.

מתי האדם עובר על איסור ביטול תורה?
א' רק כאשר יכול ללמוד בעיון.
ב' גם בזמן שיכול ללמוד רק דברים קלים.
ג' גם בזמן שהוא עסוק במחשבות כיצד להשיג את
פרנסתו.

באר מים חיים

האם המקבל לשון הרע או רכילות עובר על
"אל תלך רכיל בעמך"?
א' כן.
ב' לא.
ג' המקבל רכילות כן, והמקבל לשון הרע לא.

השומע ביוון של יתום ואלמנה בפניהם
ושותק, האם עובר על "כל אלמנה ויתום לא
תענו"?
א' עובר.
ב' אינו עובר, אבל בודאי יש לו עונש על זה.
ג' אינו עובר ואינו נענש אלא המבזה עצמו.

האם האדם יכול לפטור עצמו מתלמוד תורה
במה שילמד אחר, ומדוע?
א' כן.
ב' לא, מפני שכל רגע הוא מחוייב ללמוד.
ג' לא, מפני שאינו יודע אם יוכל ללמוד אחר."

פרט דעות הראשונים בענין איסור לשון הרע
כשהדבר אמת?
א' לרוב הראשונים וכמעט כולם הדבר אסור.
ב' במבואר בכל הראשונים והאחרונים שהדבר אסור.
ג' מחלוקת, וספיקא דאורייתא לחומר.

מבחן חודשי תשרי

חפץ חיים

מתחילת הספר עד סוף כלל א' אהבת חסד

מתחילת ח"א עד סוף הפתיחה וח"ב עד פ"ה יומי שרגיל'

אהבת חסד

אלו עניינים נמנים בגדר גמילות חסדים?
א' לעשירים ולעניים לחיים ולמוט.
ב' חסד גופו או בממונו.
ג' שתי התשובות נכונות.

ממי לומדים שיש מצוה חסד לעזור למי
שהוא בעצמו היה פושע בכך שהגיע
למצב זה?
א' חנ ובניו.
ג' אברהם ולוט.
ג' יוסף ואחיו.

מדוע לא פרשו המיילדות מלהיות
מיילדות כשגור פרעה להרוג את הזכרים?
א' שמא יבואו מילדות שיקיימו גזירת פרעה.
ב' כדי ליזכר בעצמן למסור נפש להציל אחרים.
ג' כדי להחיות את הנקיבות.

באיזה אופן הנמנע מלהיטיב למי שונמנע
בעצמו מלהיות לו עובר על "לא תקום"?
א' בכל אופן שונמנע מלהיטיב לו.
ב' רק כאשר מפרסים בעיר שא"ל לסמוך עליו.
ג' רק כאשר נמנע מלהיות לו, אבל כשנמנע
משאר טובות אינו עובר.

האם גזל זה סיבה לאבד את הממון הכשר
שיש לו?
א' יפסיד אותו ממון.
ב' יפסיד כפול ממי שגזל.
ג' יוכל לצאת נקי מנכסיו בגלל זה.

על מה מדקדקים עם האדם בדין לעיתיד
לכואב?
א' רק אם עשה את המצוה בכל פרטיה
ודקדקוה.

ב' גם אם עשה באהבה ויראה ושמחה.
ג' מי שעושה לפנים משורת הדין לא דנים כלל
על פרטי המצוה, ויקבל שכר כאילו עשה עס
כל פרטיה כדיון.

מדוע רבי תינא בן חרדין לא ניצל
כשתפס למלכות?
א' מפני שלא נאן אחרים לכך זכות.
ב' מפני שלא עשה חסד כלל.
ג' מפני שלא עשה חסד כראוי לו.

העוסק בתורה אך לא בגמילות חסדים,
האם התורה מעוררת עליו את מידת
החסד מולמעלה כראוי?
א' לא.
ב' כן.
ג' רק אם עסק בתורה בכל כוחו.